

D • N

7/9 1950

Schweiz och kommunisterna

Det schweiziska förbundsrådet har beslutat att kommunisterna inom förbundsförvaltningen skall avskedas. Beslutet har givits den formuleringen att avskedande skall ske "om det inte längre råder fullständig säkerhet för att vederbörande är ovillkorligt lojal mot landet, uppjuder sin förmåga för att främja landets intressen och avhåller sig från allt som kan skada dess intressen". I vissa fall kan beslutas att en tjänsteman får stanna, men utan möjlighet att befordras eller förflyttas till poster som kräver speciellt förtroende; personer som redan innehar dylika poster skall förflyttas till poster av mindre vikt. Särskilt gäller det att hindra femtekolonnverksamhet inom försvaret och kommunikationsväsendet.

Kommunismen i Schweiz är och har alltid varit av relativt liten betydelse. Efter världskriget gick emellertid kommunismen i detta land som i så många andra starkt framåt; vid 1947 års val steg partiets (arbetarpartiets) representation i nationalrådet från ett till sju mandat. Sedan dess har partiet — också i likhet med vad som hänt i andra demokratier — oavlatligt försvagats; antalet inskrivna medlemmar beräknas nu vara omkring 35.000. Man har i Schweiz visat vida mindre efterlåtenhet mot förräddarpartiet än i Sverige. Det betraktas som självklart att kommunistisk propaganda inte förekommer i radion, trots att några bestämmelser häremot inte finns. Den schweiziska socialdemokratin, som efter första världskriget syntes något osäker ur demokratisk synpunkt, har sedan länge varit totalt fri från samröre med kommunismen. Folk av typen Z. Höglund eller Georg Branting har inte framträtt eller i varje fall inte fått några förtroendeuppdrag; man har inte haft någon användning för halvkommunisterna, för dem som på en gång söker hålla sig väl med demokraterna och med diktatortjänarna.

Genom det schweiziska beslutet har ännu en stat vars trohet mot demokratins grund-

satser inte kan betvivlas visat sig beredd till extraordinära åtgärder mot den riktning som länge indirekt och numera utan varje omsvep förbereder förräderi mot både nationen och friheten. I en rad andra länder har liknande eller än mera långtgående beslut fattats. Redan för mer än två år sedan förklarade den socialdemokratiska brittiske premiärministern att hans regering nått slutsatsen att "ingen som är känd som medlem av det kommunistiska partiet eller för sådana förbindelser med detta parti som kan bringa hans lojalitet i berättigat tvivelsmål får begagnas i arbete av vital betydelse för statens säkerhet..." I överensstämmelse med denna princip har sedermera en utrensning inom den engelska förvaltningen genomförts. I USA har än mera drastiska, ofta onödigt långtgående åtgärder vidtagits; i Frankrike och Italien har steg för steg kommunismen berövats inflytande och nyckelpositioner. Även de socialdemokratiska majoriteterna i skilda fackorganisationer har, inte minst i England, visat sig redo att samarbeta med regeringar och representationer mot kommunistfaran.

I Sverige har nästan ingenting gjorts i denna riktning, i varje fall inte offentligt. Man har inte ens på allvar tagit upp en sådan fråga som att förflytta kommunisterna från poster där deras inställning kan bli farlig för landets trygghet till poster där de visserligen också kan göra skada, men mindre skada. Den demokratiska toleransen har återopats till deras skydd även i fall då denna grundsats saknar varje tillämpning. Låt förrädarna begå förräderi, sedan kan vi inskrida mot dem — det är en tanke som rent av brukats som stöd för att främja invalet av kommunisterna i försvarets viktiga organ.

I längden måste detta läge för de svenska demokraterna te sig lika olidligt som det är farligt för den svenska demokratin. Vi skall ge ut allt större summor för försvaret, vi skall i alla hänseenden stärka och utbygga vår beredskap — men vi skall samtidigt tillåta att personer som öppet och fräckt deklarerar sina förrädiska avsikter innehar tjänster där demokratisk och nationell pålitlighet är nödvändig, alltså tjänster som passar förrädarnas avsikter. "Varje person som inte är anhängare av folkstyrelsen måste anses olämplig att tjäna det demokratiska samhället", skriver den danske socialdemokraten professor Ross. Då kommunisterna i radion i genomskinliga ordalag uppmanar till förräderi märker vi bäst till vilka barocka konsekvenser denna eftergiftspolitik redan lett. En omprövning av demokratins lojalitetsproblem är nödvändig.